

Kaavajoki - WA57803786 / SE745645-171761

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Norrbotten - 25
Typ	Vattenförekomst	Kommun	Gällivare - 2523
Distrikt	1. Bottenviken (nationell del) - SE1	Längd (km)	8,4
Huvudavrinningsområde	Kalixälven - SE4000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA57803786>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Kvalitetskrav

■ God ekologisk status 2027

Version: Beslutad

Beskrivning

⚠ Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Undantag				
Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Näringsämnen	Punktkällor - reningsverk	2027		Tekniska skäl
Motivering Vattenförekomsten uppnår inte kraven för god ekologisk status avseende fys-kemiska kvalitetsfaktorer för övergödning. Utsläppsbehandlande och/eller -förebyggande åtgärder behöver genomföras för att minska utsläppet så att god status kan nås 2027. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet tekniskt omöjligt. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet om god ekologisk status till 2027.				
Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Näringsämnen	Diffusa källor - Urban markanvändning	2027		Tekniska skäl
Motivering Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk status då det finns betydande påverkan på kvalitetsfaktorn näringsämnen från urban markanvändning. Utsläppsbehandlande åtgärder ska genomföras för att minska påverkan så att god status kan uppnås. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet tekniskt omöjligt att nå god status tidigare. Vattenförekomstens återhämtning tar lång tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet om en god ekologisk status till 2027				
Särskilt förorenande ämnen	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
17-beta-östradiol - 50-28-2	Punktkällor - reningsverk	2027		Tekniska skäl
Motivering Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk status då gränsvärdet för 17-beta-östradiol i ytvatten överskrids. Tillförlitligheten i statusklassningen är låg vilket innebär att riskbedömningen om god status kan nås är osäker. Åtgärder kan inte initieras utan att vattenförekomsten först omfattas av övervakning. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet inte tekniskt möjligt på grund av kunskapsbrist.				
Särskilt förorenande ämnen	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
17-alfa-etinylöstradiol - 57-63-6	Punktkällor - reningsverk	2027		Tekniska skäl
Motivering Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk status då bedömningsgrunden för 17-alfa-etinylöstradiol i ytvatten överskrids. Tillförlitligheten i statusklassningen är låg vilket innebär att riskbedömningen om god status kan nås är osäker. Åtgärder kan inte initieras utan att vattenförekomsten först omfattas av övervakning. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet inte tekniskt möjligt på grund av kunskapsbrist.				
Särskilt förorenande ämnen	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Ammoniak - 7664-41-7	Punktkällor - Inte IED-industri	2027		Tekniska skäl
Motivering Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk status då bedömningsgrunden för ammoniak i ytvatten överskrids. Utsläppsbehandlande åtgärder behövs för att minska utsläppet, men åtgärder kommer inte kunna sättas in i tid för att uppnå god ekologisk status till 2027. Vattenförekomstens återhämtning tar lång tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet inte tekniskt möjligt att nå god status till 2027.				
Särskilt förorenande ämnen	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Ammoniak - 7664-41-7	Punktkällor - reningsverk	2027		Tekniska skäl
Motivering Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk status då gränsvärdet för ammoniak i ytvatten överskrids. Utsläppsbehandlande och/eller förebyggande åtgärder behöver genomföras för att minska utsläppet så att god status kan nås 2027. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet tekniskt omöjligt. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet om en god ekologisk status till 2027.				
Särskilt förorenande ämnen	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Diklofenak - 15307-79-6	Punktkällor - reningsverk	2027		Tekniska skäl
Motivering				

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk status då gränsvärdet för diklofenak i ytvatten överskrider. Tillförlitligheten i statusklassning är låg/information saknas vilket innebär att riskbedömningen om god status kan nås är osäker. Åtgärder kan inte initieras utan vattenförekomsten omfattas istället av kontrollerande övervakning. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet tekniskt omöjligt p g a kunskapsbrist.

Referenser

Kompletterande riktlinjer för miljökvalitetsnormer och undantag 2021-2027

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav ■ God kemisk ytvattenstatus

Undantag - Senare målår

PFOS - Perfluoroktansulfonsyra och dess derivater

Kvalitetskrav

■ God kemisk ytvattenstatus

Tidpunkt

Senare

Påverkanskälla

målår 2027

 Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Nr enl föreskrift (HVMFS

2013:19)

35

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god kemisk status då gränsvärdet för PFOS i ytvatten överskrider. Tillförlitligheten i statusklassningen är låg vilket innebär att riskbedömningen om god status kan nås är osäker. Åtgärder kan inte initieras utan att vattenförekomsten först omfattas av övervakning. Åtgärder bör sättas in så snart som möjligt för att nå målet om en god kemisk status till 2027.

Undantag - Mindre stränga krav

Bromerad difenyleter

■ Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

 Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Nr enl föreskrift (HVMFS

2013:19)

5

Skäl

Omöjligt

Halt som ska uppnås

Nuvarande halt

Enhet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE). Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster. Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka. Lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för PBDE ska åtgärdas oavsett det mindre stränga kravet för atmosfärisk deposition (se övriga tidsfrister).

Kvikksilver och kvikksilverföreningar

■ Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

 Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Nr enl föreskrift (HVMFS

2013:19)

21

Skäl

Omöjligt

Halt som ska uppnås

Nuvarande halt

Enhet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvikksilver (Hg). Halterna av kvikksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster. Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvikksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvikksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvikksilvret under lång tid ackumulerats. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvikksilver (december 2015) får dock inte öka. Lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för Hg ska åtgärdas oavsett det mindre stränga kravet för atmosfärisk deposition (se övriga tidsfrister).

Referenser

The National Swedish Contaminant Monitoring Programme for Freshwater Biota, 2018

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten

Kompletterande riktlinjer för miljökvalitetsnormer och undantag 2021-2027

Statusklassning

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	Måttlig
- Tillkomst/härkomst	Naturlig
- Kemisk status	Uppnår ej god

Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?

Påväxt-kiselalger	Hög
IPS-index för Kiselalger	Hög
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	God
Bottenfauna	Ej klassad
ASPT	Ej klassad
DJ-index	
Fisk	Ej klassad
Fisk i rinnande vatten (VIX)	
Fisk i rinnande vatten (VIXMORF)	
Fisk i rinnande vatten (VIXh)	
Fisk i rinnande vatten (VIXsm)	

Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer

Näringsämnen	Måttlig
Försurning	Ej klassad
Särskilda förorenande ämnen	Måttlig
Arsenik	Ej klassad
Koppar	Ej klassad
Krom	Ej klassad
Uran	Ej klassad
Zink	Ej klassad
17-alfa-etinylöstradiol	Måttlig
17-beta-östradiol	Måttlig
Ammoniak	Måttlig
Diklofenak	Måttlig
Icke-dioxinlika PCB'er (6 PCB: 28,52,101,138,153,180)	Ej klassad
Nitrat	Ej klassad

Ekologisk status - Hydromorfologi

Konnektivitet i vattendrag	Hög
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	Hög
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	Ej klassad
Hydrologisk regim i vattendrag	Ej klassad
Specifik flödesenergi i vattendrag	Ej klassad
Volymsavvikelse i vattendrag	Ej klassad

Avvikelse i flödets förändringstakt	Ej klassad
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	Hög
Vattendragsfårans form	Ej klassad
Vattendragets planform	Ej klassad
Vattendragsfårans bottensubstrat	Ej klassad
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	Ej klassad
Vattendragsfårans kanter	Ej klassad
Vattendragets närområde	Hög
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	Måttlig

Kemisk status

Prioriterade ämnen	Uppnår ej god
Bromerad difenyleter	Uppnår ej god
Bly och blyföreningar	Ej klassad
Kadmium och kadmiumföreningar	Ej klassad
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår ej god
Nickel och nickelföreningar	Ej klassad
PFOS - Perfluoroktansulfonsyra och dess derivater	Uppnår ej god
Polyaromatiska kolväten (PAH)	
Benso(a)pyrene	Ej klassad

Miljöproblem och påverkanskällor

Påverkanskällor ?

	Klassificering
Punktkällor - reningsverk	Betydande påverkan
Punktkällor - Bräddning	
Punktkällor - IED-industri	Ej klassad
Punktkällor - Inte IED-industri	Betydande påverkan
Punktkällor - Förorenade områden	Betydande påverkan
Punktkällor - Deponier	Betydande påverkan
Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift	
Punktkällor - Vattenbruk	
Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor	
Diffusa källor - Urban markanvändning	Betydande påverkan
Diffusa källor - Jordbruk	
Diffusa källor - Skogsbruk	
Diffusa källor - Transport och infrastruktur	
Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark	
Diffusa källor - Enskilda avlopp	
Diffusa källor - Atmosfärisk deposition	Betydande påverkan
Diffusa källor - Materialtäkt	
Diffusa källor - Vattenbruk	
Diffusa källor - Andra relevanta	

Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk

Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för industri

Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft

Vattenuttag eller vattenavledning - annat

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för vattenkraft☐ Ej klassadFörändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för dricksvatten☐ Ej klassadFörändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för översvämningsskydd☐ Ej klassadFörändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för bevattningFörändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för turism och rekreation☐ Ej klassadFörändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för industrin☐ Ej klassadFörändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för sjöfartFörändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar – Annat☐ Ej klassadFörändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - okända eller föråldrade☐ Ej klassad

Förändring av hydrologisk regim - jordbruk

Förändring av hydrologisk regim – Sjöfart

Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft

☐ Ej klassadFörändring av hydrologisk regim - offentlig
vattenförsörjningFörändring av hydrologisk regim - fiske och
vattenbruk

Förändring av hydrologisk regim - annat

☐ Ej klassadFysisk förlust av hela eller delar av
vattenförekomsterFörändring av morfologiskt tillstånd - för
översvämningsskydd

Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket

☐ Ej klassad

Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart

Förändring av morfologiskt tillstånd - annat

☒ Betydande påverkanFörändring av morfologiskt tillstånd - okända eller
föråldrade☐ Ej klassad

Andra hydromorfologiska förändringar

Introducerade sjukdomar eller arter

Exploatering eller borttagande av djur eller växter

Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning

Annan signifikant påverkan

Okänd signifikant påverkan

Historisk förorening

Åtgärdsbehov

Åtgärdsbehov är en kvantifiering av den åtgärds mängd som behövs för att nå miljökvalitetsnormerna i en eller flera vattenförekomster. Behoven som identifierats är inte bindande men ger en indikation på hur många åtgärder som behöver genomföras samt hur de kan fördelas mellan olika vattenförekomster.

I vattenförvaltningscykel 3 (2021-2027) har åtgärdsbehov endast kvantifierats för miljökonsekvenstypen övergödning. För sjöar och vattendrag beskrivs behovet utifrån reduktion av fosfor medan det för kustvatten beskrivs utifrån reduktion av både fosfor och kväve. Via nedanstående länkar återfinns metodrapport samt aktuella åtgärdsbehov avseende fosfor och kväve. Observera att åtgärdsbehoven bygger på en nationell beräkning och att undersökningar som grundar sig på mer lokal kunskap kan ge bättre skattningar av behoven.

Åtgärdsbehov per vattenförekomst

Metodrapport

Observera att åtgärdsbehoven i regel inte uppdateras efter det att åtgärdsprogram och förvaltningsplaner beslutats. Undantag kan dock förekomma, se därför till att alltid utgå från den senaste versionen från VISS.

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljökvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledningar ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 3 (4 st)							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Dagvattenåtgärder för minskad belastning av näringsämnen och förorenande ämnen - Kaavajoki och Vassaraälv Gällivare kommun	Dagvattenåtgärder		Minskning Totalkväve kg/ år Minskning Totalfosfor kg/ år Polyaromatiska kolväten (PAH) Zink	660 ha	2018 -		
Förbättrad dagvattenhantering genom tillsyn och planering - Gällivare, Malmberget västra, Malmberget östra	Dagvattenåtgärder	Bergbäcken	Minskning Totalkväve kg/ år Minskning Totalfosfor kg/ år	11 ha	2022 - 2027		
Minskat utsläpp av förorenande ämnen från Gällivare flygplats	Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet	Kaavajoki	Ammoniak	1 st	2022 - 2027		
Åtgärd för att minska påverkan från reningsverk - Kavaheden avr	Åtgärder för att minska påverkan från avloppsreningsverk	7460075 - 748590	Minskning Totalfosfor kg/ år	1 st	2022 - 2027		

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (7 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Dagvattenåtgärder för minskad belastning av näringsämnen och förorenande ämnen - Kaavajoki och Vassaraälv Gällivare kommun	Dagvattenåtgärder		Minskning Totalkväve kg/år Minskning Totalfosfor kg/år Polyaromatiska kolväten (PAH) Zink	660 ha	2018 -	17 000 000 kr	
Förbättrad dagvattenhantering genom tillsyn och planering - Gällivare, Malmberget västra, Malmberget östra	Dagvattenåtgärder	Bergbäcken	Minskning Totalkväve kg/år Minskning Totalfosfor kg/år	11 ha	2022 - 2027		
Installera kemisk P-fällning för bräddat avloppsvatten vid Kavahedens reningsverk, SE745930-171439	Installera kemisk P-fällning för bräddat avloppsvatten	Kavaheden avr	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 80 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 87 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalkväve 0 kg/år Minskning Totalfosfor 87 kg/år	1 st	-	8 600 000 kr	
Minskat utsläpp av förorenande ämnen från Gällivare flygplats	Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet	Kaavajoki	Ammoniak	1 st	2022 - 2027		
Åtgärd för att minska påverkan från reningsverk - Kavaheden avr	Åtgärder för att minska påverkan från avloppsreningsverk	7460075 - 748590	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2022 - 2027		
Åtgärdsutredning fosforbelastning, Kaavajoki	Åtgärdsutredning - övervakningsbehov	Kaavajoki		1 st	2016 - 2021		
Åtgärdsutredning för att begränsa belastningen av PFOS i Kaavajoki, Gällivare.	Åtgärdsutredning - övervakningsbehov			1 st	2018 - 2021		

Genomförda åtgärder (1 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)		Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	4 ha	2010 - 2014		

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Kavajokis utlopp i Lina älv	KÖ, vattenövervakning Gällivare kommun	Vattenkemi i vattendrag	PP16	Kavajoki 50 m innan utlopp i Lina älv

Kaavajoki	VER, Norrbottens län Kiselalger i vattendrag	Kiselalger	BDpf11	Kaavajoki
Kaavajoki	VER, Norrbottens län Kiselalger i vattendrag	Vattenkemi i vattendrag	BDpf11	Kaavajoki
Kaavajoki, utloppet Lina älv	SCR, Norrbottens län, screeningundersökningar	Vattendirektivsämnen i sjöar, vattendrag och kustvatten		Kaavajoki ns flygplatsen

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet
Torne och Kalix älvsystem	SE0820430	Natura 2000 SCI Habitatdirektivet

Typtillhörighet

	Värde
Typindelning/Typtillhörighet ?	
Vattentyp - Vattendrag	3LM
Limnisk vattentypsregion	Norra Sverige 200-800 m (3)
Tillrinningsområdets storlek (km2)	≤ 100 (L)
Vattendragsslutning (%)	0,1 - 2 (M)

Vattenversion

Detta objekt har existerat i följande versioner

Version	Datum
Ytvatten innan versionshantering	2011-05-09 12:09
SVAR_2010_1	2011-10-17 12:07
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016	2017-06-20 09:29

Cykel	Vattentyp
Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)	Vattenförekomst
Förlängning av förvaltningscykel 2	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)	Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Norrbotten

E-post BD-DL-beredningssekretariatet@lansstyrelsen.se
Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/norrbotten/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/default.aspx>